

YOĞUN BAKIMDA

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ İLAÇ TEDAVİSİ

Editörler

Nursel SÜRMEİİOĞLU

Kutay DEMİRKAN

Dilek ÖZCENGİZ

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-8299-55-7	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Yoğun Bakımda Bireyselleştirilmiş İlaç Tedavisi	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Nursel SÜRMEİİÖĞLU ORCID iD: 0000-0001-7758-7100 Kutay DEMİRKAN ORCID iD: 0000-0002-6427-5826 Dilek ÖZCENGİZ ORCID iD: 0000-0002-2598-0127	Vadi Matbaacılık
	Bisac Code
	MED071000
	DOI
	10.37609/akya.2061

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozumu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Son yıllarda önemi giderek artan ve kapsamı genişleyen yoğun bakım ünitelerinde ilaç uygulamaları önemli bir yer tutmaktadır. Kritik hastaların değişken fizyolojisi ve gelişen organ disfonksiyonları sonucu kullanılan ilaçların farmakokinetiği de değişmektedir. Bunun sonucunda da ilaç tedavisinden alınan cevap da değişkenlik göstermektedir. Bu hastaların çoklu ilaç kullanımının da olduğu göz önünde bulundurulduğunda, her hastada bireyselleştirilmiş bir ilaç tedavisi planına ihtiyaç duyulmaktadır. Yoğun bakım hastalarının bakım kalitesini artırabilmek amacıyla ile hekim, eczacı, hemşire, diyetisyen ve diğer sağlık personeli multidisipliner bir takım olarak iş birliği içinde çalışması önem taşımaktadır.

Yoğun bakım ünitelerinde ilaç uygulamalarına yönelik bilimsel olarak derlenmesi ve klinik pratiğe yönelik bir başvuru kitabı olması için hazırlanan bu kitabın tüm yoğun bakım camiasına faydalı olacağını umuyoruz. Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen tüm ekibimize üstün gayretleri nedeniyle teşekkür ederiz.

Dr. Öğr. Üyesi Nursel SÜRMELOĞLU

Prof. Dr. Kutay DEMİRKAN

Prof. Dr. Dilek ÖZCENGİZ

İÇİNDEKİLER

Kısım 1 Genel Farmakoloji

Bölüm 1. Kritik Hastalığın İlaç Farmokinetiği Üzerine Etkisi	1
Kutay DEMİRKAN Nursel SÜRMEİİÖĞLU	
Bölüm 2. Dozaj Formları ve Farmasötik Hesaplamalar	15
Umay Merve GÜVEN	
Bölüm 3. İlaçların Uygulama Prensipleri.....	31
Konu 1 : Enteral İlaçların Uygulama Prensipleri Burcu KELLEÇİ ÇAKIR	
Bölüm 3. İlaçların Uygulama Prensipleri.....	45
Konu 2 : Parenteral İlaç Uygulama Prensipleri Nursel SÜRMEİİÖĞLU	
Bölüm 3. İlaçların Uygulama Prensipleri.....	55
Konu 3 : Lokal İlaçların Uygulama Prensipleri Nadir YALÇIN	
Bölüm 4. İlaç Etkileşimleri ve Geçimsizlik	67
Nadir YALÇIN	
Bölüm 5. Advers İlaç Reaksiyonları Yönetimi.....	87
Elif ARAS ATİK	
Bölüm 6. Terapötik İlaç İzlemi.....	101
Nursel SÜRMEİİÖĞLU	

Kısım 2 Özel Hasta Gruplarında İlaç Kullanımı

Bölüm 7. Obez Hastalarda İlaç Kullanımı	117
Melda BAHAP Aygin BAYRAKTAR EKİNCİÖĞLU	

Bölüm 8. Gebe Hastalarda İlaç Kullanımı.....	139
Nesligül ÖZDEMİR	
Bölüm 9. Yaşlı Hastalarda İlaç Kullanımı.....	155
Burcu KELLEÇİ ÇAKIR	
Bölüm 10. Böbrek Fonksiyon Bozukluğu Olan Hastalarda İlaç Kullanımı	167
Eyüp Can POLAT	
Bölüm 11. Karaciğer Fonksiyon Bozukluğu Olan Hastalarda İlaç Kullanımı	185
Oğuzhan FIRAT	

Kısım 3 Yoğun Bakımda Sık Kullanılan İlaç Grupları

Bölüm 12. Vazoaktif İlaçlar	201
Sinem YALÇIN BAYRAKÇI	
Bölüm 13. Antihipertansif İlaçlar	219
Sinem YALÇIN BAYRAKÇI	
Bölüm 14. Sedoanaljezikler ve Antipsikotikler	235
Nazire ATEŞ AYHAN	
Bölüm 15. Nöromusküler Bloker İlaçlar	261
Nazire ATEŞ AYHAN	
Bölüm 16. Nöroprotektif İlaçlar	269
Nazire ATEŞ AYHAN	
Bölüm 17. Antimikrobiyal İlaçlar	283
Ferit KUŞCU	
Özlem ÖZKAN KUŞCU	
Bölüm 18. Yoğun Bakım Ünitesinde Endokrin Tedavi Yaklaşımları	299
Ayten Gözde AKYÜREK	
Murat ERDOĞAN	
Bölüm 19. Yoğun Bakımda Antitrombotik İlaç Kullanımı.....	311
Ahmet FIRAT	
Bölüm 20. Yoğun Bakım Ünitesinde Stres Ülseri: Tanı ve Profilaksi.....	325
Aysun ÖZEL YEŞİLYURT	
Bölüm 21. Sıvı ve Elektrolit Bozuklukları.....	335
Kadir DEMİR	
Bölüm 22. Yoğun Bakımda Nutrisyona Yaklaşım.....	349
Yurdaer BULUT	
Bölüm 23. Yoğun Bakımda Hukuki Sorunlar	359
Dilek ÖZCENGİZ	

YAZARLAR

Arş. Gör. Dr. Ayten Gözde AKYÜREK

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları AD.
ORCID ID: 0000-0001-6338-4599

Arş. Gör. Dr. Elif ARAS ATİK

Atatürk Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID ID: 0000-0001-8667-6623

Uzm. Dr. Nazire ATEŞ AYHAN

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD. Yoğun Bakım BD.
ORCID ID: 0000-0003-4121-1931

Uzm. Ecz. Melda BAHAP

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID ID: 0000-0003-1392-1135

Uzm. Dr. Sinem YALÇIN BAYRAKÇI

Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yoğun Bakım Kliniği
ORCID ID: 0000-0002-7462-3134

Uzm. Dr. Yurdaer BULUT

T.C Sağlık Bakanlığı Seyhan Devlet Hastanesi, Yoğun Bakım Kliniği
ORCID ID: 0000-0003-2935-522X

Öğr. Gör. Burcu KELLEÇİ ÇAKIR

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID ID: 0000-0003-2547-8919

Uzm. Dr. Kadir DEMİR

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD. Yoğun Bakım BD.
ORCID ID: 0000-0002-1512-1628

Prof. Dr. Kutay DEMİRKAN

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID ID: 0000-0002-6427-5826

Doç. Dr. Aygin BAYRAKTAR EKİNCİOĞLU

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID ID: 0000-0002-3481-0074

Doç. Dr. Murat ERDOĞAN

Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yoğun Bakım Kliniği
ORCID ID: 0000-0001-9198-2991

Uzm. Dr. Ahmet FIRAT

Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yoğun Bakım Kliniği
ORCID ID: 0000-0002-2235-7751

Arş. Gör. Oğuzhan FIRAT

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık
Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID iD: 0000-0002-8726-8530

Dr. Öğr. Üyesi Umay Merve GÜVEN

Çukurova Üniversitesi, Eczacılık
Fakültesi, Farmasötik Teknoloji AD.
ORCID iD: 0000-0003-1547-0817

Doç. Dr. Ferit KUŞCU

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik
Mikrobiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0001-5662-8305

Uzm. Dr. Özlem ÖZKAN KUŞCU

Başkent Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD.
ORCID iD: 0000-0003-2252-4289

Prof. Dr. Dilek ÖZCENGİZ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD.
Yoğun Bakım BD.
ORCID iD: 0000-0002-2598-0127

Arş. Gör. Nesligül ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi,
Eczacılık İşletmeciliği AD.
ORCID iD: 0000-0003-2551-9549

Arş. Gör. Eyüp Can POLAT

Binali Yıldırım Üniversitesi, Eczacılık
Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID iD: 0000-0002-9455-5423

Dr. Öğr. Üyesi Nursel SÜRMEİİOĞLU

Çukurova Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Klinik Eczacılık AD.
ORCID iD: 0000-0001-7758-7100

Arş. Gör. Nadir YALÇIN

Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık
Fakültesi, Klinik Eczacılık AD.
ORCID iD: 0000-0002-2280-8727

Uzm. Dr. Aysun ÖZEL YEŞİLYURT

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD.
Yoğun Bakım BD.
ORCID iD: 0000-0001-6263-8817